

Földrajzi tanítási-tanulási technikák
- Kérdezési stratégiák a probléma
alapú tanulásban –

Fogyassz kevesebbet!

(10. évfolyam)

Készítette: Varjasi Zsuzsanna

Az óra mottója: „Want or need...?”

Az óra célja:

Az óra célja, hogy a diákok a már korábban megszerzett ismereteikkel és a mindennapi tapasztalataikkal értelmezzék és átgondolják a *fogyasztói társadalom* problematikáját. Az óra témamegjelölése önmagában kérdéseket vet föl, hiszen nem egyértelmű, hogy mire vonatkozik a *Fogyassz kevesebbet!* jelige. A diákok feladata, hogy megfogalmazzák a körülöttünk levő globális jelentőségű problémákat és megkeresni, hogy hol van ebben az Ő helyük és szerepük?

A problémát véleményem szerint csak akkor lehet közel vinni a diákokhoz, ha személyesen érzik a szerepüket, a hatásukat és az óra végére meg tudnak fogalmazni saját maguk által megvalósítható változtatási javaslatok a fogyasztásaik csökkentésére.

Továbbá fejlesztendő kompetenciák: felelős állampolgári kompetencia, kommunikációs kompetencia (vita) és a szociális kompetenciák (közös munka a csoportmunkában).

Tanítási környezet

10. évfolyam végén szereplő tananyagként remélhetőleg az összes megszerezhető előzetes tudással rendelkeznek a hallgatók. Kiemelkedően fontos témák: energetikai ismeretek, társadalmi változások, gazdasági jellemzők.

Az iskolában megszerezhető tudáson kívül azonban fontos szerepe van a mindennapi életüknek, valamint a világ történéseiben való jártasságuk.

Az óra felépítése

0-1' Köszöntés, adminisztráció

2-10' Brain-storming (frontális osztálymunka)

Mit jelent a „*Fogyassz kevesebbet!*” jelige?

Az óra témáját a diákok segítségével fogalmazzuk meg és járjuk körbe, hogy mely kérdéskörök tartozhatnak ide?! A válaszokat táblára írva vizuálisan egész órán szem előtt tartjuk.

Lehetséges válaszok, kulcsszavak: fogyasztói társadalom, túlfogyasztás, ökológiai lábnyom, energiaigény, biodiverzitás csökkenés, fosszilis energiahordozók, étel-ital, emberi területterjeszkedés, fogyasztás hatása a környezetre, tömegtermelés, több, mint 7 milliárd ember, szükséglet, luxuscikk, reklámok, internet hatása, minőség-ár, Overshoot day, ...

11-20' Csoportfeladat – fogyasztói társadalom

4 fős csoportokban gyűjtsenek min. 5 **kérdést** a kiadott képekről! (lásd felhasznált segédanyagok, összesen 4 kép, 1 képet 2 csoport is megkap)

Milyen **társadalmi, gazdasági, erkölcsi problémákat hordoznak magunkban a képek?**

21-30' Az 1-1 csoport által összegyűjtött kérdések közös megvitatása és átbeszélése. (frontális osztálymunka)

A kérdéseket a csoportok ismertetik és ők koordinálják az esetlegesen kialakuló vitákat. A tanárnak alapvetően moderátori szerepben van.

31-42' Energetika és Ökológia lábnyom problematikájának átbeszélése (frontális osztálymunka)

Képek (lásd melléklet) és kérdések segítségével összefüggéseket keresni az óra témája (Fogyassz kevesebbet!) és az energetikai problémák között.

Hogyan változott napjainkban a világ nyersanyag-felhasználása?

Miért kell takarékoskodnunk az energiahordozókkal?

Hogyan változott az energiahordozó felhasználás Földünk különböző régióiban?

Mi az oka a tendenciák közötti különbségeknek?

43-44' Otthoni feladat kijelölése (Képelemzés + szócikkek készítése)

Az órán felhasznált képek közül egyet választani és írásban bemutatni. A képelemzés során válaszolni az **órán feltett kérdésekre**, valamint további **saját kérdések, problémák** felvetése és összefüggések keresése. A feladatot külön papírra kell elkészíteni vagy e-mailes formában elküldeni.

Éves project: Minden óra anyagából viszek be 5-10 szakkifejezést, melyet önkéntes jelentkezéssel a következő órára vissza lehet hozni egy „szócikk” formájában. A szócikkeknek meghatározott stílusa van (különböző színű, de azonos méretű és összefűzhető lapokra elkészítve) és egy mappában gyűjtve „születik” az osztály által készített földrajzi lexikon. A lexikon szócikkei az évek előrehaladtával és az ismeretek gyarapodásával bővíthetők.

'45 Elköszönés

Felhasznált eszközök:

tábla + színes kréta (Brain-storming)

projector, ppt

felhasználandó képek kinyomtatva és laminálva

szócikkek kispapírra kinyomtatva

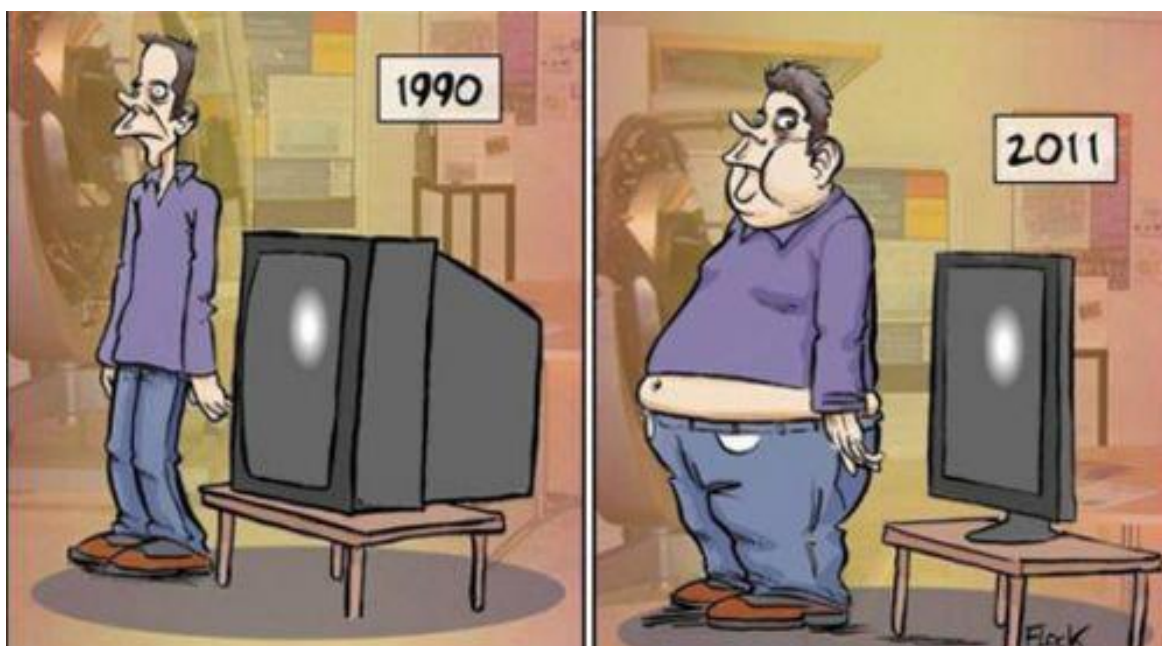
Tantárgy: Földrajzi tanítási-tanulási technikák gyakorlat

Téma: Fogyassz kevesebbet! (10. évf.)

Készítette: Varjasi Zsuzsanna

Órához felhasznált segédanyagok

Csoportfeladathoz felhasznált képek

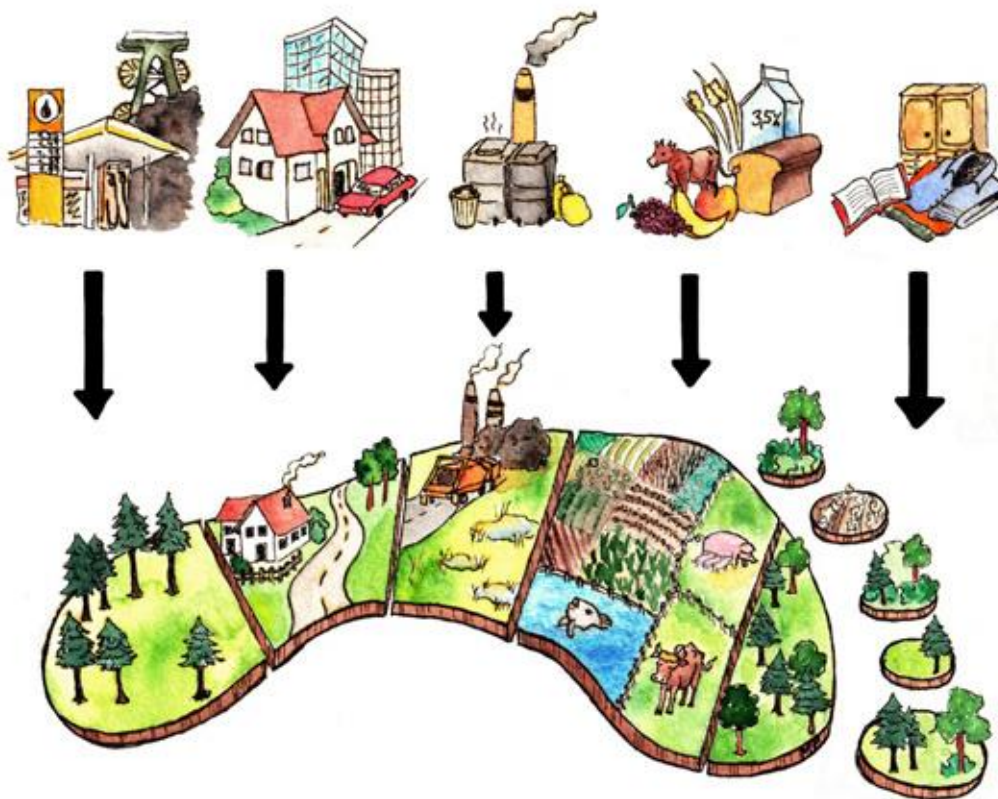
Készítette: Varjasi Zsuzsanna

Szómagyarázat, lexikoni szócikkek készítése

- ökológiai lábnyom
- overshoot day (túllövés napja)
- fogyasztói társadalom

Ökológiai lábnyom és energetika részhez felhasznált képek:

(c) Maria Pinke

